

20 iulie 2016

CEB nr. *420*

Comisia economie, buget și finanțe

Amendamente

la proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.299 din 30.06.2016)

În conformitate cu art.59 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de amendamente la proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (nr.299 din 30.06.2016) (în continuare – proiectul de lege).

Respectiv, propun următoarele amendamente la proiectul de lege:

1. La articolul 10 alineatul (1) se completează cu litera m) cu următorul cuprins:

„m) au fost comise încălcări ale prevederilor legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”.

Argumentare:

Ținând cont de influența negativă și urmările care pot apărea în cazul implicării unei bănci în acțiuni de spălare de bani, propunerea de completare a articolului 10 are drept scop acordarea dreptului autorității de supraveghere de a retrage licența băncii în cazurile în care aceasta a comis încălcări ale prevederilor legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

2. De completat modificările la articolul 15 cu următoarea normă :

”alineatul (1):

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) nici o persoană nu poate primi acțiuni ale băncii ca aport la capitalul său social;”;

Argumentare:

Consider necesară modificarea art. 15 alin. (1) lit. c), în contextul obținerii permisiunii prealabile scrise a Băncii Naționale de la persoanele care vor primi acțiunile băncii ca aport la capitalul său social, dar nu de la acționarii care depun ca aport, deoarece ultimii deja sunt monitorizați conform prevederilor Legii instituțiilor financiare.

3. De completat modificările la articolul 15⁶ cu următoarea normă :

"la alineatul (3) sintagma „la bursa de valori" se substituie cu sintagma „ pe piața reglementată și/sau prin sistemul multilateral de tranzacționare”;

Argumentare:

Prevederea respectivă are scopul de a aduce în concordanță norma legală cu prevederile Legii nr.171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital.

Pentru a extinde posibilitățile de tranzacționare a valorilor mobiliare deținute în capitalul unei bănci asupra cărora au devenit incidente prevederile art.15 alin.(1) lit.b) și alin.(3), art.15⁶ alin.(3) din Legea instituțiilor financiare se propune ca acestea să se expună spre vânzare nu doar prin intermediul pieței reglementate, dar și prin platforma sistemului multilateral de tranzacționare. Acest fapt este ca o soluție alternativă a pieței reglementate și ar facilita realizarea prevederilor art. 15⁶ alin.(3) în contextul comercializării acțiunilor respective.

4. Articolul 19 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Pentru confirmarea de Banca Națională a persoanelor alese sau numite în funcția de administrator în calitate de membru al consiliului, banca trebuie să înainteze cererea cu setul de documente, conform actelor normative în vigoare, în termen de cel mult 60 zile lucrătoare de la alegerea sau numirea acestora, cu posibilitatea prelungirii de către Banca Națională, a termenului dat cu 30 zile în cazul existenței condițiilor obiective, care nu depind de persoana aleasă sau numită în funcția de administrator. În caz contrar, componența consiliului se consideră a fi redusă cu persoanele, documentele cărora nu au fost prezentate la Banca Națională în termenul indicat.”

Argumentare:

Pornind de la funcțiile consiliului băncii atribuite prin art.18 din Legea instituțiilor financiare, existența unui organ de conducere în acest sens, cu o componență deplină, reprezintă un element fundamental pentru funcționarea băncii,

Respectiv propun completarea art.19 din lege cu prevederi ce ar reliefa anumite termene de prezentare a seturilor de documente pentru persoanele alese sau numite în calitate de membru al consiliului.

5.Articolul 21 se completează cu alineatele (2) – (3) cu următorul conținut:

„(2) Retragera de către Banca Națională a confirmării acordate administratorilor băncii conduce la încetarea contractului de muncă încheiat între acesta și bancă, fără plata salariului suplimentar și altor plăți de stimulare și compensare.

(3) Persoanele cărora le-a fost retrasă confirmarea Băncii Naționale sau a unei alte autorități de supraveghere din funcția de administrator, nu sunt în drept să exercite orice funcții în cadrul sectorului financiar bancar și nebancar din Republica Moldova în decurs de 10 ani din data retragerii confirmării.”.

Argumentare:

O condiție primordială în scopul funcționării eficiente a băncii o reprezintă dispunerea acesteia de organele respective de administrare, membrii cărora corespund cerințelor de rigoare. Respectiv, amendamentul prevede exigențe suplimentare în vederea administratorilor băncii cărora le-a fost retrasă confirmarea.

6. La articolul 28:

la alineatul (7) textul „sau în calitate de beneficiar efectiv” se exclude;

la alineatul (8) textul „, cu excepția băncilor” se exclude.

Argumentare:

Prevederea alin. (7) este în contradicție cu noțiunea de „beneficiar efectiv” expusă la art. 3 din Legea instituțiilor financiare, care definește că în calitate de beneficiar efectiv poate fi doar o persoană fizică.

Referitor la alin. (8) consider că nu este necesară permisiunea BNM în cazul luării în posesiune în schimbul rambursării datoriilor a cotelor de participare în capitalul persoanelor juridice, deoarece în caz contrar banca nu-și va putea acoperii datoriile pe care trebuie să le recupereze. Mai mult ca atât în privința altor tipuri de gaj nu persistă astfel de cerințe. În cazul în care banca deține temporar în nume propriu, dar pe contul altor persoane cote de participare la capitalul persoanelor juridice ea este doar ca intermediar și nu sunt careva riscuri în care banca poate fi implicată, dimpotrivă încasează anumite comisioane.

7. La articolul 30, alineatul (1) se completează cu următorul text:

„, precum și va dezvălui pe pagina web regulamentele sale care nu prezintă secret comercial sau alt secret protejat prin lege”.

Argumentare:

Norma respectivă va asigura o transparență mai amplă al activității băncilor comerciale.

8. La punctul 13 care modifică art.34:

a) alineatul (1) litera d) după sintagma ”sau filiala sa” de completat cu textul ” și/sau poate afecta capacitatea băncii de a funcționa în continuare; ”

b) alineatul (1) de completat cu litera e) cu următorul conținut:

”e) să informeze Banca Națională despre acțiuni și/sau fapte ce pot duce la un refuz din partea societății de audit de a-și exprima opinia asupra situațiilor financiare sau la exprimarea de către aceasta a unei opinii cu rezerve;”;

b) în alineatul (6) din proiectul de lege după cuvintele ”alin. (1) lit. d)” de completat textul ” și e)”;

c) de completat cu alineatul (7) cu următorul conținut:

”(7) Banca Națională poate retrage acceptarea acordată unei societăți de audit, în situația în care aceasta nu își îndeplinește cu bună credință atribuțiile sau nu respectă cerințele de conduită etică și profesională specifice.”

Argumentare:

În vederea asigurării calității auditului extern propun stabilirea obligativității informării de către auditul extern a Băncii Naționale despre acțiunile care pot conduce la un refuz din partea societății de audit de a-și exprima opinia asupra situațiilor financiare sau la exprimarea de către aceasta a unei opinii cu rezerve. Concomitent, se propune acordarea dreptului Băncii Naționale pentru a retrage acceptarea acordată unei societăți de audit, în situația în care aceasta nu mai îndeplinește condițiile în care a fost acceptată și/sau nu respectă prevederile prezentului articol și ale actelor normative emise în aplicarea acestuia.

9. Articolul 38:

la alineatul (1) litera d), sintagma „până la 0,5 la sută din capitalul băncii” se substituie cu sintagma „până la 5,0 la sută din capitalul băncii”, sintagma „până la 10% din mărimea cotei de participare” se substituie cu sintagma „până la 100% din mărimea cotei de participare”, și sintagma „între 1-10 salarii medii pe activități financiare conform datelor Biroului Național de Statistică din luna precedentă datei constatării faptei” se substituie cu sintagma „între 1-100 salarii medii ale administratorului sancționat, pentru ultimele 12 luni care include toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție)”.

Argumentare:

Pentru ridicarea nivelului de responsabilizare a băncilor, administratorilor și acționarilor bancari propun majorări ale sancțiunilor care Banca Națională poate să le aplice acestora. Acest fapt va impune măsuri pentru a nu se permite eschivarea acestora de la respectarea regulilor bancare prevăzute de legislația de domeniu. Necesitatea operării modificărilor respective în vederea înăsprii sancțiunilor aplicate față de băncile licențiate din R. Moldova și administratorilor acestora este dictată de bunele practici internaționale. Astfel, politicile UE prevăd înăsprirea regimului de sancțiuni, acesta fiind un element de bază a reformelor UE în sectorul financiar, după criza financiară globală. Potrivit practicilor internaționale, supravegherea nu poate fi efectivă, în cazul în care regimul de sancțiuni este slab și variat. Totodată este esențial ca sancțiunile să fie stricte și concrete. Astfel, înăsprirea sancțiunilor va conduce întărirea sistemului de supraveghere bancară, combaterea riscurilor și la îmbunătățirea guvernării corporative.

10. De completat cu următoarele norme:

- ”Articolele 38¹⁵ și 38¹⁶ devin articolele 38¹⁶ și, corespunzător, 38¹⁷.
După articolul 38¹⁴ se completează cu articolul 38¹⁵ cu următorul cuprins:

„Articolul 38¹⁵. Răspunderea pentru intrarea în insolabilitate a băncii

(1) Dacă în procesul de lichidare a băncii sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolabilitate a băncii, la cererea Băncii Naționale, lichidatorului băncii, oricărui creditor sau acționar al băncii, instanța de judecată poate dispune ca o parte sau toate datoriile băncii insolvabile să fie suportate de administratorii băncii, astfel cum sunt definiți la art.3 al prezentei legi, care au deținut funcțiile respective în cei 3 ani anteriori inițierii procesului de lichidare a băncii, precum și de orice altă persoană, care au contribuit la ajungerea băncii în stare de insolabilitate prin una din următoarele fapte:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor băncii în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea băncii;
- c) majorarea fictivă a pasivelor băncii și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul băncii;
- d) procurarea de fonduri pentru banca la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei;
- f) dispunerea continuării unei activități a băncii care o duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plății obligațiilor pecuniare, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) neîndeplinirea obligației de înștiințare a Băncii Naționale conform art. 38 alin. (31);
- i) au acordat credite cu încălcarea cerințelor prudențiale stabilite de actele normative în vigoare, precum și cu nerespectarea normelor interne în vigoare;
- j) au întocmit situații financiare, alte situații contabile ori rapoarte cu nerespectarea prevederilor actelor normative;
- k) în cadrul acțiunilor interne de verificare nu au identificat și nu au sesizat, prin nerespectarea atribuțiilor de serviciu, faptele care au condus la fraude și gestiune defectuoasă a patrimoniului băncii;
- l) orice altă faptă săvârșită cu intenție care a contribuit la ajungerea băncii în stare de insolabilitate.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) nu exclude aplicarea față de persoanele prevăzute la alin.(1) a unor sancțiuni contravenționale sau pedepse penale pentru fapte ce constituie contravenții sau infracțiuni. În acest sens, lichidatorul băncii transmite organelor procuraturii toate documentele spre a fi examinate la obiectul existenței de motive (fapte) ce ar putea angaja urmărirea penală a persoanei respective.

(3) În caz de pluralitate a subiecților, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut funcția ce ar fi putut cauza insolabilitatea băncii. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în

organele colegiale de conducere ale băncii, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii.

(4) Măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de inițierea a procesului de lichidare a băncii.

(5) În toate cazurile, asupra cererii prevăzute la alin. (1), instanța de judecată se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

(6) Odată cu cererea formulată conform alin. (1), persoana care o depune poate cere instanței de judecată să instituie măsuri asigurătorii asupra bunurilor din patrimoniul persoanelor urmărite conform alin.(1)-(3). Cererea de instituire a măsurilor asigurătorii poate fi formulată și ulterior depunerii cererii prevăzute la alin.(1).

(7) Sumele încasate potrivit dispozițiilor alin.(1) vor intra în masa debitoare a băncii și vor fi destinate acoperirii pasivului acesteia.

(8) Executarea silită împotriva persoanelor prevăzute la alin.(1) o efectuează executorul judecătoresc conform Codului de executare.”;

- ”Art. III. Articolul 40 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.130–134, art.415), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Cererea privind recuperarea prejudiciilor aduse unei bănci insolubile împotriva administratorului băncii și persoanei căreia îi este imputabilă apariția stării de insolvabilitate sau de dificultate majoră a băncii, în temeiul art. 38¹⁵ al Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995, se depune în instanța de judecată de la sediul băncii insolubile.”

Argumentare:

Reieșind din prejudiciile aduse deponenților și altor creditori ai băncii întrate în insolvabilitate este oportun de a trage la răspundere persoanele care au contribuit nemijlocit la ajungerea băncii în astfel de situație. În acest context, se propune completarea Legii instituțiilor financiare cu un nou articol „articolul 38¹⁵ Răspunderea pentru intrarea în insolvabilitate a băncii” precum și completarea articolului 40 cu alineatul (7) din Codul de procedură civilă. Astfel, la răspundere vor fi trași atât administratorii băncii cărora va fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a băncii cât și orice altă persoană care va contribui prin fapte concrete specificate în articolul menționat mai sus.

Stefan CREANGĂ,
Deputat în Parlament